

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enhed/initialer: DYREVELEN/ANNLER

Sagsnr.: 27770

Dok.nr.: 738345

Dato: 29. oktober 2014

Talen til Fødevareminister Dan Jørgensen i Folke- tingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 29. oktober 2014, kl. 14.15.

(Det talte ord gælder)

Samrådsspørgsmål B

“Vil ministrene sørge for, at myndighederne informerer om samtlige muligheder for at blive smittet med MRSA – herunder via kød og forældres mulige smitte af nyfødte børn og vil ministrene tage initiativer for at stoppe spredning af smitte med MRSA efter, at der er kommet nye informationer frem om, hvordan denne kan spredes via kød og fra forældre til nyfødte børn?”

Svar:

Indledning

- Først og fremmest tak til Per Clausen for at indkalde udvalget til dette samråd.
- Jeg vil i min tale koncentrere mig om at besvare samrådsspørgsmålet i forhold til den del, der vedrører mit ressortområde; det vil sige risikoen for MRSA-smitte i forhold til kød. Derefter vil sundhedsministeren stå for

at besvare den del af samrådsspørgsmålet, der handler om nyfødte børns risiko for at blive smittet med MRSA.

- Sundhedsministeren og jeg vil også gerne benytte denne anledning til at opdatere udvalget på den seneste udvikling i forhold til husdyr-MRSA-problematikken, og samtidig vil vi give udvalget en status på, hvor langt vi er kommet i forhold til at begrænse udbredelsen af husdyr-MRSA.
- Som fødevareminister er jeg fast besluttet på, at spredningen af husdyr-MRSA skal inddæmmes.
- Vi sætter løbende ind på flere fronter; både med tiltag, der skal begrænse smittespredning, og vi har fokus på at reducere antibiotikaforbruget – som jo er roden til problemet med udvikling af resistente bakterier.
- Denne indsats er forstærket med den 5-punkts plan, jeg iværksatte i sommer:
- I forhold til smittebekæmpelse:
- Er der nu indført krav om tøjskift og håndvask, når man forlader stalden. Herudover er der – i samarbejde med erhvervet - sat et forskningsprojekt i gang, der skal se på effekten af hygiejnetiltagene i forhold til at begrænse smitten fra staldene.
- Reglerne, der gennemfører indsatsen om en smittebeskyttelsesplan, trådte i kraft 1. september 2014.
- Rådgivningstjenesten, der blev oprettet pr. 1. juli 2014, er allerede godt i gang med at øge informations-

niveauet omkring husdyr-MRSA i Danmark via rådgivning til bl.a. landmænd, dyrlæger, læger, på landbrugsskoler og i fagforeninger.

- I forhold til reduktion af antibiotikaforbruget:
- Er der indført regler pr. 1. juni 2014, der skal sikre et lavt og korrekt forbrug af antibiotika, så man ikke længere medicinere hele flokke som ren rutine.
- Og en evaluering af, om afgiftsstrukturen på antibiotika er skruet hensigtsmæssigt sammen, vil blive gennemført i løbet af 2015.
- Foreløbigt tyder det på, at de stramninger af grænseværdierne for antibiotikaforbruget, der er gennemført i 2014, har den ønskede effekt. De seneste tal for antibiotikaforbruget til svin viser et fald.
- Jeg vil gerne opfordre til, at vi i udvalget gør fælles front i kampen mod husdyr-MRSA og samarbejder om at finde målrettede løsninger.
- Inden årets udgang vil ekspertgruppen – som sundhedsministeren og jeg har nedsat – og som består af veterinær- og sundhedsfaglige eksperter – komme med en fornyet risikovurdering for MRSA samt anbefalinger til nye tiltag, der umiddelbart kan sættes i værk.
- Ekspertgruppen vil inddrage resultater fra den igangværende screening af besætninger for MRSA. Vi afventer stadig resultaterne af screeningen, men vi må nok

forberede os på, at et sted mellem 50 til 70 pct. af besætningerne har MRSA.

- Jeg vil i den forbindelse også nævne, at det glæder mig, at erhvervet af egen drift har taget initiativ til at halvere forbruget af antibiotikummet 'tetracyclin' inden udgangen af 2015.
- Erhvervets tiltag vil naturligvis indgå i ekspertgruppens overvejelser.
- Så snart ekspertgruppens anbefalinger foreligger, vil jeg fremlægge nye MRSA-initiativer, som jeg håber, at der vil være politisk opbakning til.
- Men vi må indstille os på, at MRSA er af en sådan karakter, at en stor del af løsningerne skal findes i det lange seje træk.

Risiko for smitte via kød

- I forhold til samrådsspørgsmålet, har der for nylig været meget debat i medierne om, hvorvidt der er en risiko for at blive smittet med MRSA via kød.
- Det er Statens Serum Institut, der foretager risikovurderingen for så vidt angår MRSA-smitte via kød. Og jeg citerer nu Statens Serum Institut:
- "Risikovurderingen er fortsat, at kød ikke udgør nogen væsentlig smittekilde for husdyr-MRSA"

- Tilsvarende fastholder Fødevarestyrelsens rådgiver, DTU, at kød ikke er en væsentlig kilde til smitte med MRSA.
- Det hænger sådan sammen, at i et tænkt eksempel, hvor en person håndterer fersk kød med MRSA-bakterier på - og samtidig har rifter eller sår på hænderne - så er der en teoretisk mulighed for, at man kan blive smittet med bakterien.
- Denne smitterisiko vil imidlertid blive minimeret ved vask af hænder.
- Når kødet er tilberedt, f.eks. stegt eller kogt, vil alle bakterierne være døde, og dermed vil der ikke være nogen risiko for at få MRSA fra det tilberedte kød.
- Det er derfor vigtig at fremhæve, at man minimerer risikoen for at blive smittet ved at sørge for at holde en god køkkenhygiejne og for eksempel vaske sine hænder grundigt, når man har håndteret rå kød.
- Og for at slå det helt fast, er der ifølge eksperterne således ikke noget nyt eller ændret i forhold til smitte med MRSA via kød på nuværende tidspunkt.
- Men vi lytter selvfølgelig hele tiden til eksperternes vurderinger med henblik på at formidle den senest tilgængelige viden til befolkningen om MRSA og med henblik på at sætte nye tiltag i gang.

- På nuværende tidspunkt ved vi, at MRSA-bakterier kan overføres mellem mennesker, mellem dyr og mellem dyr og mennesker. MRSA i f.eks. staldmiljøet kan ligeledes overføres til både dyr og mennesker.
- Det formodes, at husdyr-MRSA er knyttet til støv i stalden, og derfor spiller støv sandsynligvis en rolle for overførslen husdyr-MRSA til mennesker.
- Når det kommer til smitteveje generelt, er der stadig behov for mere viden og solide videnskabelige undersøgelser, der kan give os et bedre kendskab til, hvilke forhold der spiller en væsentlig rolle for spredning af husdyr-MRSA.
- Det er netop den viden, som ny forskning på området skal give os.
- I forbindelse med det MRSA-forskningsprogram, som Fødevareministeriet har sat i gang, vil der i samarbejde med Statens Serum Institut blive gennemført systematiske epidemiologiske studier.
- Det er forventningen, at undersøgelserne vil afklare den relative betydning af de forskellige smitteveje for husdyr-MRSA. Herunder om smitte via håndtering af kød kan udgøre en risikofaktor for husdyr-MRSA.
- Desuden vil der i den tidligere omtalte ekspertgruppes arbejde indgå en vurdering af, hvorvidt der er behov for yderligere tiltag i forhold til at få mere viden om MRSA-smitte og forekomst via kød.

- Det er min holdning, at det er til alles bedste, at vi holder proportionerne i orden og bidrager til en saglig og nuanceret debat om problemet.
- Hovedproblemet i forhold til husdyr-MRSA formodes fortsat at være smitte via levende dyr. Og det er vigtigt at holde fast i, at det er her, vi skal lægge indsatsen i første omgang.

Afslutning

- Afslutningsvist vil jeg gerne sige, at jeg med den viden, vi har i dag, indtil videre, holder fast i den nuværende husdyr-MRSA strategi, som går på at begrænse spredning af husdyr-MRSA til det omgivende samfund. Det er fortsat den bedste måde at reducere sygdomsrisikoen for mennesker i Danmark på.
- Når ekspertgruppen er færdig med sit arbejde senere på året, vil jeg tage stilling til, om den nuværende strategi skal revideres.
- Og så vil jeg overlade ordet til sundhedsministeren.